

... och Riksbanken sänkte lika mycket

Reporäntan ned en halv procentenhet

Riksbanksdirektionen beslutade oväntat om en räntesänkning med en halv procentenhet på måndagskvällen och följde därmed sina internationella kollegor.

– Den osäkerhet förra veckans terrordåd medfört riskerar att ytterligare dämpa den globala efterfrågan, skriver Riksbanken i ett pressmeddelande. Hur dåden i USA påverkar de samlade konsekvenserna

för den internationella ekonomin och inflationsutsikterna för Sverige är svårt att bedöma i dagsläget, enligt Riksbanken. Men riskerna för en sämre utveckling väger tyngst. – Det finns en risk för att fö-

retagens och hushållens framtidsprognoser försämrats med en djupare och mer långvarig nedgång som följd, skriver Riksbanken.

Med en oförändrad ränta riskerar inflationen hamna under Riksbankens tvåprocentiga mål. Därför bestämde Riksbankens direktion att sänka reporäntan till 3,75 procent. – Beslutet ska ses mot de tragiska händelserna i USA

och de räntesänkningar som idag genomförts av andra centralbanker, kommenterar Riksbanken.

Riksbanken valde att inte kommentera kronans utveckling, som sedan länge utgjort ett av de största hindren mot sänkt ränta.

JOHANNA FAGER

johanna.fager@fti.se 08-562 086 43

Modigt och nödvändigt

KOMMENTAR

ECB:s och Riksbankens beslut att följa efter den amerikanska centralbanken Federal Reserves räntesänkning förbättrar utsikterna för en snabb återhämtning i världsekonomin.

Tidigare har de bägge bankerna visat närmast onödigt försiktighet när det gäller uttalandena om USA-attackernas konsekvenser.

De snabba besluten ger därför investerare anledning att känna ny tillförsikt när det gäller de europeiska centralbankernas lyhördhet. Sänkningen av styrräntorna var nödvändig för att hålla uppe förtroendet för de europeiska ekonomier. De hjälper sannolikt också till att förhindra en kollaps för dollarn och därmed en hotande recessionsspiral i USA.

ÄVEN RIKSBANKEN visar med sänkningen att det penning-

politiska modet börjar återvända efter sommarens svårklarade kroninterventioner och räntehöjning. För trots att kronan under måndagen noterade nya bottenrekord och inflationen samtidigt passerat målet vägar bankens direktion följa med i den internationella vågen av räntesänkningar.

PARADOXALT NOG kan det mycket väl få kronan att återhämta sig en del. Även Riksbankens ledamöter verkar nu

ha insett att tillväxtfrämjande räntesänkningar rent av kan ge kronan en skjuts, särskilt om de sker i en miljö där en avmattning står för dörren.

STEFAN SVANSTRÖM

stefan.svanstrom@fti.se 08-562 086 41

KI välkomnar sänkningarna

Konjunkturinstitutets chef, Ingemar Hansson, är positiv till beskedet om sänkta räntor. Och den svenska finanspolitiken är redan starkt expansiv, säger han i en intervju.

I sin senaste prognos, som presenterades knappt en vecka före dåden, räknade KI med att världsekonomin och därmed svensk export går mot en återhämtning mot slutet av året. Men händelserna i USA har i viss mån ändrat den bilden.

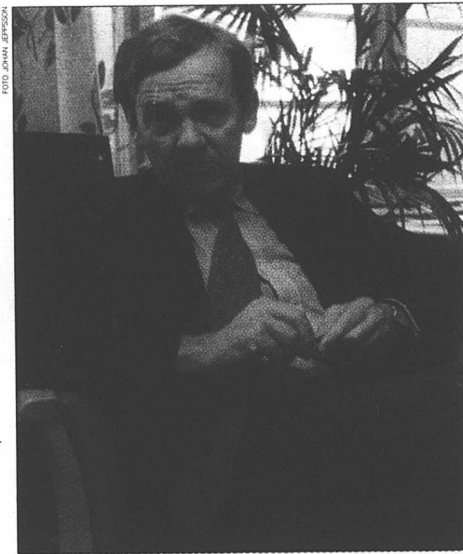
– Det som har hänt ökar risken för att återhämtningen kommer senare. Hur många tiondelar detta gör på tillväxten är för tidigt att säga, säger Ingemar Hansson.

Han konstaterar samtidigt att den rad av räntesänkningar vi kunde beskåda i går har en motverkande effekt och fungerar som krockkuddar när ekonomin faller.

Innan det går att göra en helt rättvisande bedömning av effekterna på ekonomin återstår en rad frågetecken att rätta ut.

"Vad som helst kan hända"

– Om det blir begränsade vädrgällningar från USA, då tenderar det här att blåsa över ganska snabbt. Men skulle det eskalera och oron blir stor över hela mellanöstern, då kan vad

Händelserna i USA ökar risken för att återhämtningen i ekonomin försenas, tror Konjunkturinstitutets chef Ingemar Hansson.

som helst hända. Det är omöjligt att förutsäga.

Även om våldsamheterna blir begränsade så har den ekonomiska osäkerheten ökat, och både hushåll och företag brukar hålla igen på investeringar och konsumtion i tider av oro.

Ingemar Hansson påminner samtidigt om att det faktiskt

dykt upp vissa styrkecken för svensk del, den senaste tiden. Sysselsättningen var exempelvis överraskande stark i augusti.

Kan slå hårt mot telekom

KI har vid flera tillfällen påpekat att en ordentlig återhämtning i industrikonjunkturen förutsätter att svenska nyckel-

branscher, telekom och fordon, repar sig. Före dåden mot USA syntes tecken på förbättringar för motorfordonsbranschen.

FTI: Hur påverkas förutsättningarna för telekom och fordonindustrin, av det som hänt i USA?

– Om osäkerheten består, så tenderar det att slå förhållandevis hårt mot investeringsvaror, alltså både motorfordon och merparten av teleindustrins produkter. Av den anledningen kan återhämtningen för de sektorerna dröja. På torsdag presenteras regeringens höstbudget. Hur har det inträffade påverkat förutsättningarna för finanspolitiken?

– Riktningen pekar mot en något lägre tillväxt och därmed kanske något sämre statsfinanser. Men regeringens förutsättningar har inte ändrats speciellt radikalt, om det stannar vid det som har hänt. Bör regeringen stimulera ekonomin med finanspolitiska åtgärder i det här läget?

– Om något borde det här tala för en mer expansiv politik. Men politiken är redan starkt expansiv, med stora skattesänkningar och vissa utgiftssänkningar. Så jag tycker egentligen inte att man behöver justera detta.

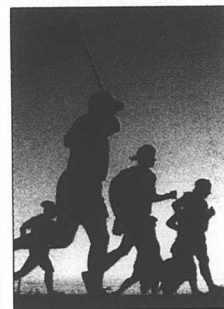
JOHANNA FAGER

johanna.fager@fti.se 08-562 086 43

Amerikanerna återförenas under flaggan

SAN FRANCISCO (FTI)

EFTER EN HELGS KRINGFLACKANDE på landsbygden i norra Kalifornien börjar jag förstå vidden av den förbrödning som fött ut det krig som USA kastades in i för en vecka sedan. Ett okänt antal terrorister har

En symbol för stolthet.

lyckats med något som ingen politiker här trodde var möjligt – att återförena det amerikanska folket. Antligen tycks de djupa sår som tillfogades den amerikanska folksjälen i samband med Vietnamkriget och den efterföljande Watergateskandalen vara läkta. Förtroendet för politikerna i Washington och deras förmåga att leda den väldiga nation till framgång är återupprättad. När en sargad president Bush, som för övrigt såg minst tio år äldre ut än han gjorde för bara en vecka sedan, i helgen framträdde i tv från Camp David kunde han åtminstone söka stöd i det faktum att närmare 90 procent av amerikanerna nu uppger att de stöder sin president.

SYMBOLEN FÖR DEN NYVÄCKTA nationalstoltheten är, föga överraskande, den amerikanska flaggan. Var jag än kom under min resa föll blickarna på den röd-vit-blå fanan, i en uppsjö av varianter och ofta kompanjerad av banderoller med texter som *Enade vi stå – söndrade vi falla* och *Gud välsigne Amerika*. På broar, i trädgårdar, i bilfönstren – ja kort sagt överallt syntes tecknen på en tidigare sällan skådad solidaritet mellan amerikaner från alla samhällsklasser.

Det är dags för oss att visa vilddar att vi talar med en röst – och att vi är enade under en och samma flagga, sade motorcykelknuten, som draperat sig i en skjorta sydd av den amerikanska flaggan, till mig inna han blåste iväg över de nordkaliforniska vidderna.

I en gemensam aktion publicerade så gott som samtliga amerikanska dagstidningar i sina helgutgåvor en helsida med den amerikanska flaggan. Tanken var att förstas att läsarna skulle vrida ut sidan och sätta upp den på valfri plats för att visa hur stolta man är över att leva i USA.

Varuhusjätten Wal Mart meddelade i helgen att deras flaggförsäljning varit drygt 15 gånger högre än normalt under den senaste veckan. Och försäljningsboomen väntas hålla i sig i takt med att amerikanerna fortsätter att rusta för krig. För krig är vad som komma skall – därom tycks enigheten i det närmaste total bland de människor jag pratade med under min resa.

NÄR DET GÄLLER DE AMERIKANSKA tv-kanalernas nyhetsbevakning i spåren av attackerna mot New York och Washington DC kan jag bara konstatera att det finns mycket i övrigt att önska.

Fox News hade i helgen den osedvanligt dåliga smaken att låta ett mycket lägmålt och rörande samtal med advokaten Ted Olson, som förlorade sin husru i flygkraschen mot Pentagon, följas av en intervju med Hollywoodskådespelaren Chuck Norris. När Chuck Norris påpekar att han faktiskt spelat in flera filmer där han bekämpat terrorister, kände jag hur den nyss intagna frukosten vände sig i min mage.

Ett nytt lägvattenmärke var definitivt nått i det expertkommentatortråsk som flera av de amerikanska nyhetskanalerna förvandlats till i sin iver att förklara det oförklarliga för en nation som drabbats av det ofattbara.

ROBERT ERIKSSON

REK0519@aol.com 08-562 086 00